

BUDGETSTÖD – HUR EFFEKTIVT ÄR DET?

EBA-rapporten *Budget Support, Poverty and Corruption: A review of the Evidence* visar att budgetstöd varit ett effektivt sätt att minska fattigdom.

Budgetstöd är bistånd som mottagarlandets regering kan använda fritt. Det åtföljs oftast av en policydialog. De senaste åren har budgetstödens volymer minskat väsentligt hos Sverige och andra givarländer.

Professor Geske Dijkstra sammanfattar tillgänglig forskning och utvärdering och kommer fram till att de minskade volymerna av budgetstöd inte kan motiveras utifrån att instrumentet inte är effektivt.

ENLIGT RAPPORTEN HAR BUDGETSTÖD BLAND ANNAT FÖLJANDE POSITIVA EFFEKTER:

- Minskad fattigdom, särskilt den icke-inkomstbaserade.
- Stärker institutioner som övervakar korrupktion, vilket lett till att korrupktion upptäckts. Det saknas forskningsbelägg för att budgetstöd bidragit till ökad korrupktion.
- Förbättringar inom offentlig finansiell styrning och tillsyn av samhällsinstitutioner på mottagarsidan.
- Fler barn går i skolan och slutför sin utbildning.
- Bättre tillgång till hälsovård, vatten och sanitet.
- Minskade transaktionskostnader kopplat till biståndet.

RAPPORTEN FINNER ATT BUDGETSTÖD INTE VARIT EFFEKTIVT I ATT:

- Förändra mottagarländernas politiska styrning.
- Få mottagarländerna att respektera mänskliga rättigheter.

RAPPORTEN REKOMMENDERAR BLAND ANNAT:

- 1 Med tanke på att budgetstöd minskar fattigdom effektivt så är frågan hur givare kan bygga vidare på de positiva resultaten och samtidigt beakta det politiska bakslaget för budgetstöd i de egna länderna.
- 2 Vid eventuellt återupptaget budgetstöd bör givare följa den ursprungliga policyteorin, vilken innebär en selektivitet i fördelningsbeslut, en policydialog inriktad på fattigdomsminskning eller andra mål för hållbar utveckling, respekt för ägarskapet och en förutsägbar finansiering.
- 3 Budgetstöd bör inte användas för att påverka politisk styrning. Givare kan ta upp styrningsfrågor med mottagande regeringar. Dialogen om demokrati och mänskliga rättigheter bör dock föras separat från samtalen om budgetstöd.

Hela rapporten med fler rekommendationer finns på www.eba.se

RAPPORTFÖRFATTAREN

Geske Dijkstra är professor i Governance and Global Development vid Erasmus Universitetet i Rotterdam.